



Algemene Rekenkamer
Postbus 2015
2500 EA DEN HAAG

Plaats/datum:
Utrecht, 20 mei 2015

Kenmerk:
2015.026667/RdB



Onderwerp: Onze reactie op het conceptrapport "Onderwijsmonitor"



Geacht college,

Bij brief van 12 mei 2015 stelde u ons in de gelegenheid te reageren op het conceptrapport 'Onderwijsmonitor. Ontwikkelingen in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar en beroepsonderwijs in beeld'. Graag dank ik u voor de ruimte voor wederhoor.

Wij constateren dat de Algemene Rekenkamer belangrijke stappen zet ter beantwoording van het verzoek van de Tweede Kamer om "een ex ante kader ter beoordeling en controle door de Kamer op te stellen van outcome ten opzichte het van lerarenintensiveringen". Uit de conceptrapportage blijkt ook dat het verzoek niet eenvoudig is te beantwoorden en dat verdere stappen nodig zijn.

In het bijzonder vragen wij aandacht voor de indicatoren die nu zijn opgenomen in hoofdstuk 4. Deze indicatoren beogen een antwoord te bieden op de behoefte aan inzicht in outcome, maar wij achten het zelf zeer terecht dat ook de Algemene Rekenkamer hierbij kanttekeningen plaatst. Zelf vragen wij graag aandacht voor een drietal indicatoren:

- De groepsgrootte biedt geen inzicht in de kwaliteit van het onderwijs. Een gemiddelde groepsgrootte op sectorniveau zegt weinig, omdat de differentiatie heel groot is. Kleine scholen met een kleine scholentoeslag en scholen met veel onderwijsachterstandsmiddelen kunnen bijvoorbeeld veel kleinere groepen bekostigen dan grote scholen zonder onderwijsachterstandsmiddelen. Daarnaast is de groepsgrootte een kwantitatieve indicator, terwijl de afspraken in het bestuursakkoord vooral kwalitatief van aard zijn.
- Welke informatie levert de indicator over de groepssamenstelling op? Is een gedifferentieerde groep juist goed en in lijn met de invoering van passend onderwijs? Of is het slecht, zou het een negatief effect hebben op de onderwijskwaliteit? Ook hier vrezen we een verkeerde discussie als gevolg van deze indicator, in strijd met de invoering van passend onderwijs.



- De leraar-/leerlingratio is sterk afhankelijk van de organisatie van het onderwijs. Scholen die bijvoorbeeld intern begeleiders, klassenassistenten of andere functionarissen inzetten om de leerkrachten te ondersteunen, hebben doorgaans een grotere leraar-/leerlingratio. Beoogd doel hiervan is het verbeteren van de onderwijskwaliteit. Toch zal hiermee de leraar-/leerlingratio stijgen. En ook hier geldt dat groepsgrootte een kwantitatieve indicator is, terwijl de afspraken in het bestuursakkoord vooral kwalitatief van aard zijn.

Wij realiseren ons niet alleen dat de Tweede Kamer heeft verzocht om een kader, maar ook dat het niet eenvoudig is om dit kader te maken. De 'outcome' laat zich nu eenmaal niet eenvoudig meten. Het door de Algemene Rekenkamer ontwikkelde dashboard biedt goede aanknopingspunten, maar dient nog verder ontwikkeld te worden. De nu weergegeven indicatoren zullen, naar wij vrezen, niet altijd zorgen voor zinvolle discussies. Om in de metafoor van het dashboard te blijven: we kunnen wellicht zien dat er voldoende olie (of ruitenwisservloeistof) aanwezig is, maar daarmee is niet de vraag beantwoord of en hoe de auto rijdt.

Wij achten het, ook los van het verzoek van de Tweede Kamer, zinvol om verder te werken aan indicatoren die inzicht kunnen bieden in de opbrengsten van beleid en middelen. De PO-Raad levert daaraan graag een bijdrage. In dit verband wijzen wij ook op de - monitoring van - afspraken die met de staatssecretaris van OCW zijn gemaakt in het bestuursakkoord en op de ontwikkeling van indicatoren via www.scholenopdekaart.nl.

Wij zijn uiteraard graag bereid onze reactie nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,



Rinda den Besten
Voorzitter PO-Raad